

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24-	v upravnitvu prejeman:	K 22-
telo leto	K 24-	celo leto	K 22-
pol leta	12-	pol leta	11-
četr leta	6-	četr leta	5-50

na mesec 2-

celo leto	K 22-
na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica 41. 5. (v pritičju levo), telefonski 41. 34.

Pl. Šuklje kot agitator, dr. Zajčevu temeljito.

Dodatno k občnemu zboru na prednega političnega in izobraževalnega društva za poljanski okraj v gostilni pri Turkku, o katerem smo na kratko poročali že v jutranji številki prinašamo v ekscerptu poročila gg. dež. posl. dr. Trillerja in dr. Tavčarja.

Prvi govori g. dr. Trillerja o deželnega glavarja pl. Šukljeta ljubljanskega bezni do Ljubljane.

Od dne do dne rastoče ogorčenje ljubljanskih davkopalčevalev zoper novi cestni zakon posebej in zoper gospodarsko politiko klerikalne stranke, skrajno pogubno za močansko prebivalstvo v obči, tej stranki očividno ne da več spati. Nič več ne zaupa prepričevalni sili Peganovi in Zajčevi in zategadelj je poslala na bojno plan najvišjega svojega moža deželnega glavarja pl. Šukljeta.

In prav na božični večer! Da se bo nepokornim Ljubljancanom tem globlje zajedla v srce in možgane modra beseda njihovega častnega občana — ex illis temporibus, ko je takratni gospod s Kamna pel se na predno pesem. Pa časi se spreminjajo in danes je g. Šuklje zbog svoje politične — previndnosti pleme in poglavjar klerikalne stranke dežele. Velika čast zlasti za spokorjenega grešnika, toda čast, ki je združena tudi z gospodarsko dolžnostmi! Deželnega glavarja ne voli kako politična stranka, temveč ga imenuje sam presvitli cesar, četudi običajno iz najmočnejše deželnozborske stranke.

Je torej strankar, toda gotove obzire je dolžan svojemu imenovanju in dostenjanstvu. Na cesto in v sredostrojnih političnih bojov ne sme deželnih glavarov. Neka rezerva mu je prokleta dolžnost. Tako je vseprav sod in tudi na Kranjskem je bilo tako — do zadnjega časa, tudi še za časa klerikalnega deželnega glavarja g. pl. Detele. — Danes pa ni več tako! Nenam spominjati na interpretacijo (sitvena verbo!) starega deželnozborskoga poslovnika od strani g. glavarja Šukljeta v lanski jeseni, ko so mu

celo njegovi prijatelji Nemci morali z bogega pokazati zobe. Transeat! — Toda v svojem »božičnem« članku stopil je naš deželnih glavar golorok in z avtihanimi rokavji na cesto in iz bogate folkloristične zaloge Boltutaga Pepeta s Kudelugo si je izbral nekoliko mistično psovko

kvaražugoni,

s katero počašči nas napredne poslanice, ki smo si šteli, si štejemo in si bomo šteli v dolžnost, da svojim volilem razkrivemo pogubnost klerikalnega gospodarstva v deželnem zboru. No, tudi to nesrečo bomo prenašali s primerno ravnodušnostjo, prav tako kakor uničajočo sodbo deželnega glavarja o nusi gospodarski in duševni potenci, katero po njegovem prepričanju visoko nadkrijuje zadnji klerikalni kmečki poslanec. Taka sodba je končno stvar okusa in zategadelj je g. plemenitemu Šukljetu prav nič v poštev! Vesela naj bo Ljubljana, da ji je džava v atlakovlju in da ji vzdržuje Dunajsko džavno cesto in da džava v istotaku vzdržuje džavno Bleiweisovo cesto. Da je velenčen g. deželnih glavar pri tem očitajo pripoznal ponizni poskus k atramizovanja Bleiweisove ceste pred deželnovladno palaco celo za pristni a-s-f-a-t, to je pač le lep dokaz njegove vzorne podaniške lojalnosti. — Radoveden sem le, kaj bi rekli n. pr. černuški občani, ako bi jim g. deželnih glavar — z isto pravico in logiko! — očital, da jim je podarila država pol milijona, ker je zgradila za to vsoto ob džava v nji cesti džava v nji most čez Savo slučajno v černuški občini!! — Čemu nam g. pl. Šuklje niraže povedal, koliko prispeva džela-ta-tista, ki zahteva sedaj od vas za izvenljubljanske ceste, steze in brvi stotisočake, k vzdrževanju ljubljanskem cest in ulic in koliko bo prispevala v to svrhu po novem cestnem zakonu! Hic Rhodus. Pardon — da ne bom delal krivice! Tudi tu nam je podal g. deželnih glavar tolažbo preko onih fraz, ki smo jih desetkrat slišali in petdesetkrat pobili v deželnem zboru. Drva bodo cenejša v Ljubljani, ko bodo imeli belokranjski, vipavski in kočevski kmetje ob deželnih in s tem ob stroških ljubljanskih davkopalčevalev — boljša gozdna pota. Mislim, da se

In sedaj h
glavarjev razlagi cestnega zakona!

Prava dobrota za Ljubljano po besedah g. glavarja! Prvič namreč narodno - napredni poslanec finančni efekt tega novega deželnega brema že na sebi grozno pretiravajo, kajti deželna doklada vsled novega cestnega zakona bo iznašala po računih deželnega stavbenega urada prvo leto v večjemu 14%, za žive ljubljanske davkopalčevale, torej v večjem 100.000 kron. Bagatela! Prava figura za znano ljubljansko bogatijo. Vso ostalo doklado v Ljubljani bodo plačevalo po zadržitvi g. glavarja že leznic, razni denarni zavodi in druge, zlasti akcijskie družbe, torej mrtvi davkopalčevale na čilih prospevanju Ljubljanci seveda nimajo niti najmanjšega interesa. Ako veletrgovina in veleinindustrija v Ljubljani cvete ali propade vsled nezaščitnih deželnih bremen, to je ljubljanskim davkopalčevalem čisto vseeno, namreč po meniju in prepričanju našega dienega g. deželnega glavarja! In dejstvo, da mestna občina ljubljanska vsled

tega krvivnega deželnega brema, ki bo davilo in lomilo ljubljanske davkopalčevale — žive in mrtve! — ne bo mogla nalagati občinskih doklad za lastne potrebe, to dejstvo ne prihaja pri tem seveda prav nič v poštev! Vesela naj bo Ljubljana, da ji je džava v atlakovlju in da ji vzdržuje Dunajsko džavno cesto in da džava v istotaku vzdržuje džavno Bleiweisovo cesto. Da je velenčen g. deželnih glavar pri tem očitajo pripoznal ponizni poskus k atramizovanja Bleiweisove ceste pred deželnovladno palaco celo za pristni a-s-f-a-t, to je pač le lep dokaz njegove vzorne podaniške lojalnosti. — Radoveden sem le, kaj bi rekli n. pr. černuški občani, ako bi jim g. deželnih glavar — z isto pravico in logiko! — očital, da jim je podarila država pol milijona, ker je zgradila za to vsoto ob džava v nji cesti džava v nji most čez Savo slučajno v černuški občini!! — Čemu nam g. pl. Šuklje niraže povedal, koliko prispeva džela-ta-tista, ki zahteva sedaj od vas za izvenljubljanske ceste, steze in brvi stotisočake, k vzdrževanju ljubljanskem cest in ulic in koliko bo prispevala v to svrhu po novem cestnem zakonu! Hic Rhodus. Pardon — da ne bom delal krivice! Tudi tu nam je podal g. deželnih glavar tolažbo preko onih fraz, ki smo jih desetkrat slišali in petdesetkrat pobili v deželnem zboru. Drva bodo cenejša v Ljubljani, ko bodo imeli belokranjski, vipavski in kočevski kmetje ob deželnih in s tem ob stroških ljubljanskih davkopalčevalev — boljša gozdna pota. Mislim, da se

tega krvivnega deželnega brema, ki bo davilo in lomilo ljubljanske davkopalčevale — žive in mrtve! — ne bo mogla nalagati občinskih doklad za lastne potrebe, to dejstvo ne prihaja pri tem seveda prav nič v poštev! Vesela naj bo Ljubljana, da ji je džava v atlakovlju in da ji vzdržuje Dunajsko džavno cesto in da džava v istotaku vzdržuje džavno Bleiweisovo cesto. Da je velenčen g. deželnih glavar pri tem očitajo pripoznal ponizni poskus k atramizovanja Bleiweisove ceste pred deželnovladno palaco celo za pristni a-s-f-a-t, to je pač le lep dokaz njegove vzorne podaniške lojalnosti. — Radoveden sem le, kaj bi rekli n. pr. černuški občani, ako bi jim g. deželnih glavar — z isto pravico in logiko! — očital, da jim je podarila država pol milijona, ker je zgradila za to vsoto ob džava v nji cesti džava v nji most čez Savo slučajno v černuški občini!! — Čemu nam g. pl. Šuklje niraže povedal, koliko prispeva džela-ta-tista, ki zahteva sedaj od vas za izvenljubljanske ceste, steze in brvi stotisočake, k vzdrževanju ljubljanskem cest in ulic in koliko bo prispevala v to svrhu po novem cestnem zakonu! Hic Rhodus. Pardon — da ne bom delal krivice! Tudi tu nam je podal g. deželnih glavar tolažbo preko onih fraz, ki smo jih desetkrat slišali in petdesetkrat pobili v deželnem zboru. Drva bodo cenejša v Ljubljani, ko bodo imeli belokranjski, vipavski in kočevski kmetje ob deželnih in s tem ob stroških ljubljanskih davkopalčevalev — boljša gozdna pota. Mislim, da se

tako krvavo norčeval!

še nihče ni iz nas Ljubljancov, kar kor deželnih glavar pl. Šuklje, ki prihaja ob takih argumentih do zaključka, da novi cestni zakon našemu stolnemu mestu ne samo ne bo škodoval, temveč celo koristil!

Samo eno vprašanje!

Ce je temu tako, če ta konkluzija božičnega članka g. pl. Šukljeta ni krvava ironija in nedopusno norčevanje iz ljubljanskih davkopalčevalev, kako je bilo potem mogoče, da je isti g. deželnih glavar že lansko leto, ko je predložil deželni odbor deželnemu zboru načrt novega cestnega zakona, sam priznal

potrebo kompenzacije za Ljubljano

in sam cenil primernost te kompenzacije, ki bi jo imela dežela iz nove cestne naklade povrniti ljubljansku mestu

za prvih 10 let na približno 120.000 krom na leto in za drugih 10 let na približno 100.000 K na leto

skupaj torej na 2 milijona 200.000 K. In sedaj, ko je njegova večina deželnega zborna naš predlog na priznanje te kompenzacije do zadnjega vinarja bladnokrvno odkonila, sedaj se drzne trditi isti g. pl. Šuklje, da je novi cestni zakon tudi v tej obliki prava dobrota za Ljubljano!

Škoda, da ni pridružil tej trditve še nadaljnjo, da bo zgolj dobrota za ljubljanske davkopalčevale tudi

10 milijonsko deželno melijoracijsko posojilo,

od katerega nima Ljubljana dobiti po načrtu niti vinarja, akoravno bodo živi in »mrvi« ljubljanski davkopalčevale morali prispevati za obrestovanje in amortizacijo tega dolga vsaj

200.000 krom na leto!

In še te trditve sem naposled posredoval, da je klerikalna večina deželnega zborna zgojil iz ljubezni do ljubljanskih davkopalčevalev odklonila vsako podporo za zgradbo

obrtne šole,

ki bo stala ljubljansko mesto nad en milijon krom, nadalje za

vse kulturne naprave,

kakor gledališče itd. in končno tudi za ljubljansko šolstvo celo za narodno velevarnino

deklinski licej,

z eno besedo, da se je Ljubljano v deželnem proračunu, ki siplje bogate podpore vsaki kmečki vasi, na ravnost iz strada do liceja.

Na ta vprašanja zahtevajte odgovora od Vašega čestnega soobčana g. pl. Šukljeta, kadar bo čutil potrebo stopiti na ljubljansko cesto in razkrivati svojo ljubezen do Ljubljane.

Takih prijateljev varuj nas, o Gospod!

Nato je govoril g. dež. poslanec dr. Tavčar

o najnovejšem odrešeniku ljubljanskem obrtniku, dr. Zajcu,

ki skuša rešiti kar en bloc obrtniško vprašanje. O temeljito tega gospoda in o njegovih zmožnostih se lahko podkričimo že samo iz dejstva, kako je izkonstruiral za ljubljanski bodoči občinski svet večino za klerikalno stranko. Izračunal je, da dobi S. L. S. v I. volilnem razredu 1200 glasov, napredna stranka 1000 glasov, nemci pa 600 glasov. Po njegovem bi moral biti tedaj v I. razredu najmanj 2800 glasov, v resnicu pa jih je samo 1500. Ravno tako je izkonstruiral za II. volilni razred celih 5000 volilcev, med tem ko jih je v resnicu samo 3500. Toliko v pojasmitev, da vidimo kako resni so vsi Zajčevi argumenti. In na tako podlago, kakor klerikalno večino v novem občinskem svetu, opira tudi vse svoje argumente glede reševanja obrtnega stanu. Zelo važno je to vprašanje in važno posebno v sedanjem času, ko občuti obrtništvo vso silo davčnega vijaka. To krivijo izzemanje obrtništva je ono, kar teži vso našo obrt danes najhujše. V enem letu so povisili, seveda samo na papirju, dohodek obrtnikov za 100 do 130 in celih 200%.

Gotovo bi ne imel noben obrtnik nitičesar zoper to, če bi se mu dohodek v enem letu res tako zvisal, a to zvišanje dohodka je lažljivo in samo na papirju kjer odmerajo dohodninski davek, resnične razmere pa so vedno še tako mizerne kakor so bile prej. O tem pa najnovejši reševalec obrtnikov, dr. Zajec, ni znil besede. Najbolj tež je pa dr. Zajeca sledenje težave. Pred vsem je izguba občinske avtonomije mesta Ljubljane in res je to nekaj tako važnega da so resne skrbi popolnoma upravičene, samo da bi to ne smelo izhajati od one strani in od one stranke, kateri imamo subjektivno prepričanje, da je ravno ona krvava, da je prišlo tako daleč. Hinavsko je tako početje in namenjeno samo slepti one, ki sami ne znajo mislit. Drugo, kar jemlje dr. Zajec v misli so ljubljanski mostovi. Edino jubilejski most je dober v celi Ljubljani, vsi drugi so za nič. No, tudi na to polej mu lahko sledimo, res bi bilo dobro, če bi bili vsi mostovi vzorni, vendar pa naši mostovi še dolgo ni

Kako bi ji bil odrekel. Šla sva in ona je plesala. Tisti večer sem go del vrazilje. Ne vem kje sem vzel ono pesem, a bila je tako polna življenja, da ljubica ni prejena plesati. Njen obraz je bil razbeljeno železo, oči pa strele temne noči. Veliko je plesala. Ko je prišla k meni, je bila v njenih očeh strast in telo me je prosilo ne mo in je kričalo po grehu...

Zagnusilo se mi je vse in vrgel sem harmoniko na tla in šel v noč in proc od tam.

A prišla so stara leta in pesni so se zopet zbulile v duši. Pravzaprav le ena pesem: neskončna žalost, moč in hrepenuvanje, a tudi sovraščvo, da se sam ne vem nad kom.

To je pesem, ki jo pojem vedno. Nad vsem plove žalost in nem pogled trpečega človeka. Ljudje pa plesajo, kakor na veselo pesem, ne vem, vsakemu ne doni enako. Pa marsikdo bo skusil to, kar sem jaz — in takrat bo zvenela drugače. Sedim tu mrtev za vse, a vidim, kako se časih kdo zgubi in zavabi, kaka lepa duša in tedaj ven zakaj. Pesem doni vedno nova. Razumel sem ono dušo sveta in njegovo pesem ter sem mu, podal roko: Brat! Pogledal me je, in dolgo in ostro je zril vame. V očeh pa se je za leskatala solza.

Šel sem proč, nem in

so taki, da bi bilo upravljeno tako javkanje, sploh pa se impremeni vse to, kakor hitro se Ljubljanička regulira. Imamo pa v Ljubljani en most, ki ga je dr. Zajec popolnoma posabil, in ta most stoji doli pri prisilni delavnici. Kabinet je ta most s svojimi strohnoščimi mostnicami, ki ga razsuje lahko vsaka velja voda, to je znano vsem. In ta most je v deželni oskrbi! Mestne mostove kritizira dr. Zajec, a deželnega mostu, ki je prava fotografija razsula deželnih finančnih pa ne vidi. Naprej se zaletava dr. Zajec v stavbo »Mestnega doma« in hotela »Tivoli«. Mogoče je, da hotel res ni posebno lep, a to je stvar okusa in ne spada na shod, kjer govorimo z obrtniki. Res bi se dalo kar se tiči estetike in arhitektonike marsikaj kritizirati, a za obrtnika pride v prvi vrsti v poštven vprašanje zasluga. Potem pa si obeta občina v nekaj letih tudi dobitka od zazidanega kapitala. Zamolčal pa je dr. Zajec, da je odjedla ravno klerikalna stranka po Ivanu Štefetu in Jaku Kregarju obrtnikom velikanski zasluk s tem, da je preprečila zgradbo kreditne banke na svetu nekdanjega vojaškega oskrbovališča, ki bi bila stala najmanj poldruži milijon. Taka tedaj je temeljito dr. Zajcevih argumentov, omenil pa ni niti najmanjši stvari, ki bi jo bila klerikalna stranka storila v korist obrtništva, in to seveda zaradi tega ne, ker je z lučjo po dnevi najti ne morejo. Govoril je nadalje g. dr. Tavčar se o draginji, ki je klerikalcem le v zasmeh. »Bombončki so se podražili« imajo smelost vrči meščanom in obrtnikom, ki so od draginje najbolj prizadeti, v obraz. Zlasti dr. Pegan ima drznot nastopati s takim krutim zasmehovanjem. Skrajne zdrevjanosti in nesramnosti pečat so si vtišnili s tem zasmehovanjem na čelo.

Zivahnog dolgotrajno odobravanje je sledilo izvajanjem gg. poslancev in občini zbor je izrekel narodno-naprednem poslanecem popolno zaupanje ter izrazil obenem željo, da pridejo še večkrat poročati o političnem položaju. 6. januarja pa se hoče udeležiti društvo polnostevilno do zadnjega moža velikega shoda v »Mestnem domu«.

Dnevne vesti.

+ 10 milijonov bi radi. Kranjski deželni odbor je v obupni stiski. Proračun za letos izkazuje poldruži milijon primanjkljaja in izčrpani so vrh tega že različni fondi. V zadržanjem zasedanja deželnega zbora je dr. Šusteršič pri prorokovi bradi prisegal, da bo dobila delžela iz novega državnega davka na žganje že z novim letom 900.000 K in da ji bo torej za silo pomagano. A prorokovanje dr. Šusteršiča se ni izpolnilo. Tištih 900.000 K ne bo. Zdaj teče deželnemu odboru voda v grlo. V največjih zadregah je, zlasti ker država ni dovolila najeti deset milijonov posojila. V tej strašni zadregi je postal deželni odbor Šukljeta na Dunaj, najizprosi pri vladi dovoljenje za najetje tega posojila 10. milijonov. Do voljenja tudi Šuklje ni mogel izprositi, dasi je v pritiskanju kljuk zelo izvežban, a dosegel je vsaj toliko, da se bo vladu o pogojih za dovoljenje tega posojila še enkrat posvetovala. Kakor poroča Šuklje v Ljubljani, bo 5. januarja na Dunaju interministrska konferenca, na kateri se reši vprašanje o najetju desetmilijonskega posojila. V interesu cele dežele je, da vlad, če že dovoli najete kakega posojila, za melioracije, preskrbi tudi primerne jamstva, da se bo najti deparabili res samo za melioracije in ne za kake druge namene.

+ Nezasluženo ocitanje katoliških inteligenčnih. Klerikalec izdajajo tudi za tercijalke svoj poseben list. »Bogoljub« se imenuje ta list, tako je lep, pravijo klerikaleci, da se lahko meri z vsemi listi enake smeri drugih jezikov, in tako je mičen, da obidejo človeka želodne slabosti, če le eno samo številko prečita. A katoliška intelligenca ga ne čita. Zaradi te nemarnosti jo je »Slovenec« malo pokaral. »Slovenec« pravi: »Prav bi bilo, da bi »Bogoljub« posvetila malec pozornosti tudi naša katoliška intelligenca. Tudi intelligent potrebuje časih malo te vrste dušne brane. A če že čuti potrebo naš intelligent potaki brani, kje je iše? Po nemških listih in knjigah. — Kakor je videti, ne zahteva »Slovenec« od katoliških inteligenčnih mnogo. Samo »malec pozornosti« prosi, samo »časih« je »maloc« take hrane treba katoliškemu intelligentu. Mnogo torek »Slovenec« ne zahteva. A vltic temu dela katoliškim intelligentom krivico. Dolži jih, da po nemških nabožnih knjigah in listih isčejo take brane. Čut pravčnosti nam veleva, da se moramo potegniti za katoliške intelligenčne. Ti namreč nikoli ne vzamejo v roko nemških nabožnih knjig in listov. Nikoli! Ker tudi »časih« ne čuti potrebe za tako vrsto brane, zato tudi ne morejo niti »malec pozornosti« posvečati »Bogoljub«. Sploh naj »Slovenec« že onkrat katoliške intelli-

genčne pri miru pusti. To so modje, ki rabijo klerikalno stranko. Zato volijo ž njo, zato hodojo na njene veselice krokat in zato se hodojo k mali kaset. Zdaj naj pa še učiavo take vrste duševno hranu, kakor jo podaže časopis za tercijalke »Bogoljub«. To je vendar preveč zahtevano, posobno od ljudi, ki absoluto nikoli take potrebe ne čutijo. Naj boste torej klerikalci zadevoljni, da potek katališki inteligenčni zase reklamo delati po spovednišču, da sprejemajo klerikalnih rok dobre sluši in se revanširajo s tem, da podpirajo klerikalno stranko, a nikar naj jih več ne nadlegujejo s takimi zahtevami, kakor je ta, da naj čitäto »Bogoljub«. Če bi katališki inteligenčni še to moraliti storiti, potem bi sploh nehal biti intelligenti.

+ Politično, gospodarsko in izobraževalno društvo za vodmatki okraj naznana svojim članom in sploh »Vodmatkom«, da bodo društveni funkcionarji brezplačno izpoljevali pole za ljudsko štetje od 31. t. m. do 5. januarja 1911 v popolanskih urah od 3. do 7. v društvenem lokalnu Jenkova ulica štev. 7 (Praprotnikova hiša.)

+ Shod v Mostah. V nedeljo, na novega leta dan, ob 3. popoldne se vrši na Predovičevem selu pri »Mišku« velik shod. O splošnem političnem položaju s posebnim ozirom na prihodnje občinske volitve v Mostah bo govoril g. Adolf Ribnikar, o nomenu ljudskega štetje pa g. Fran Trampuž.

+ Okrajno glavarstvo v Radovljici je, kakor čujemo, imenovano v Beli peči komisarija nadučitelja Kraulanda, katerega je spravil »Volksrath« gori, in ki ne razume slovenski. Še bolj nečuvno pa je to, da je baje glavarstvo tovarni sami izročilo štetje njenih delavev. Če to ni nekaj nečuvnega, potem ne vemo, kaj bi tako imenovali. Pomisli je treba, da je ravnatelj - Prus, oziroma vsaj nemški podanik, in da je že delevatev Slovencev, deloma iz Kranjskega, deloma iz Ziljske doline. Vsi ti bodo brezvonomo kot Nemci vpišani. To se godi v Radovljici kjer glavari Slovence Zupnek! Poslanci slovenski! Ali nimamo res niti v svoji deželi pravice Slovence do — pravčnosti? Tudi na Jeseniceh je baje imenovan za števne komisarija nemščutar — Krainz. Tužna nam majka!

+ Po madžarskem izgledu. Slovenski klerikaleci so v Svečah na Koroškem priredili nekak izobraževalni tečaj. Naj je ta tečaj kaj vreden ali ne, pravico so klerikaleci imeli ga prirediti in politična oblast je imela dolžnost to njihovo pravice izvajati. Zgodilo se je pa vse nekaj drugačega. Okrajno glavarstvo v Celju je brzjavno razprstilo ta tečaj — zaradi kuge na gobehi in parkljih. Ker tudi klerikaleci ni ne prase ne goved, da bi se ga prijela kuga na gobehi in parkljih, je ta odredba okrajnega glavarstva tako nečuvna v žaljiva, da bi zaslužila najostrejši odpor v parlamentu. Takodredbe in pod takimi pretvzamami do sedaj izdajali samo madžarski komitatski paže proti Rumunom in Slovakinom. To madžarsko vrakso se zdaj začeli posnetnam na Koroškem.

+ Ljudsko štetje v Trstu in italijansko časopisje. Pišejo nam iz Trsta: Poznavač vse mahinacije tržaških magistratov, kjer se o prilici ljudskega štetja Italijane kar fabricira, so se tržaški Slovenci za predstojec ljudske štetje dobro organizirali, kar Italijancem samoobsebi umevno ni prav in ne volji. Zato je pa italijansko časopisje vzdignilo zadnje dni pravi krik in vik, v katerem prikazuje Slovence kot najnajveč strankarje in politike tudi v očigled ljudskemu štetju, medtem, ko je Italijanom ta akt le — kot štetje ljudstva. Tako sedaj govorje in pišejo tihinje, medtem ko se pa po ljudskem štetju ob vsaki dan priiliki sklicujejo na falzifikirano ljudsko štetje. Če: Glejte, toliko nas je Italijanov in le toliko vas Slovencev! Ali vključu temu, da trde, da je za njih ljudsko štetje le — štetje ljudi, vendar rote vse kar le količkaj italijanske četnici store sedaj svojo dolžnost, kot Italijani in naj se vse meščanstvo vrže za Italijane. Ta poziv italijanskih listov ni naletel na gibanje nesesa. Hrini gospodarji, administratorji, vratarji in razni službi itd. vse vprek leta okoli stanovanjcev in se jim usmiljajo za izpolnitve porisne pole ter nezivljajo družinske glavarje na njih domovinsko dolžnost. V mnogih slučajih hrini gospodarji kar »prenovi« svojim najemnikom izpolnitve popisne pole, češ da bo že nizol on sam in ponis preskrbel. In kolik bo še le terorizem in falzifikacija od strani »kontrolnega magistratnih organov? No, sicer bodo pa tudi Sloveni nazili, da se ne vred ali slej slavnost in falzifikacijam magistratnih komisarijev pride v okvir!«

+ Češka vločna žola za politično znanost v Pragi. Ustanovitev te vločne žole je zapotrdljena. Za proučevanje žurnalistike bo imenovan bivši mnogoletni dunajski poročeval-

lec našega lista ces. svetnik Jos. Penizek.

+ Imenovanje pri južni želomosti na Sp. Števerakovem. Imenovan so: na nadrevidenta Kari Orosni v Sovnici; za revideante: Albert Koffler v Mariboru, Hermann Tannenhauer v Vuhredu, Jožef Medved v Prevaljah, Rudolf Jakhel, Anton Patek in Ludvik Armbruster, vse v Mariboru, K. Košar v Ernove, Feliks Rainer v Rajhenburgu, F. Jeda na Zidanem mostu, Benjamin Sperber na Pragerskem in Viktor Adamič v Slov. Bistriči; za adjunkte: Jožef Znidarič v Halbenraju, Franc Pešek v Trbovljah, Alojz pl. Wittinghausen v Mariboru, B. Janeč v Sinčavci, Friderik Perme v Trbovljah, Andrej Klavora na Zidanem mostu, Robert Jörgen v Celju, Ivan Kuster na Ponikvi, Ernest Franke na Zidanem mostu, Valentín Brenc v Poljčanah, Josip Balder v Poljčanah, Richard grof Trips v Spodnjem Dravogradu, Janez Valent na Pragerskem, Karel Frischenschlager v Mariboru, Franc Gessler v Ptiju, Valter Glier v Celju, Robert Klavik v Spielfeldu, Fr. Synek v Brežicah, Janez Deretič na Zidanem mostu, Franc Porzer v Celju, Franc Thörmér v Mariboru, Andrej Haladev v Ptiju, Gašper Dolenc v Mariboru in Janez Malgaj na Grobelnem; za asistente: Karel Pavline na Grobelnem in Ignacij Opelka v Mariboru. Definitivno so nastavljene: Fr. Weitzer, provizorični adjunkti v Celju in provizorični asistenti: Alabdert Gleindel v Mariboru, Robert Urbanski na Pragerskem, Franc Seničar v Spodnjem Dravogradu, R. Lorenči na Pragerskem, Josip Pilh v Slov. Bistrici, Anton Fogel v Spodnjem Dravogradu, Anton Gošč in Sinčavci, Franc Hanžlerek v Breznem, Janez Badimra v Spodnjem Dravogradu, Franc Majcen v Poljčanah, Alojzij Ajger v Vuhredu, Edvard Schulz v Štorah in Artur Prommer v Ptiju. Za provizorične asistente: Filip Kurent v Slov. Bistrici, Fran Bolka v Ernove, Josip Kiendl v Spielfeldu, Klemen Kasper v Ernove, Karl Kupke v Sinčavci, Karl Olbrich v St. Lovrenču, Rajmund Cauner v Spielfeldu, Alojz Kovačič v Brežicah, Feliks Pristavec v Trbovljah, Ivan Ruppre na Grobelnem, Herman Schnell v Rimskih Toplicah, Fr. Škoč na Zidanem mostu, Josip Valenčič v Račah in Ivan Lukanc v St. Jurju ob Juž. žel.

+ C. kr. ministrstvo za notranje stvari je sporazumno s e. kr. vojnima ministrstvom in e. kr. ministrstvom za deželno brambo z razglasom z dne 1. decembra 1910, st. 2413, razveljivo odredbo z dne 31. decembra 1859, l. št. 12 drž. zak., t. i. »če se zdravljenja obolenih vojaških sebi po civilnih zdravnikih. Na to se pozarajo vsi gg. zdravniki in vodstvo deželne bolnišnice.«

Nesreča s flobert-samokresom. Na sv. večer je prišel 16letni čevljarski vajenec Jožef Polajnar v prodajalno Jakoba Podvornika v Spodnji Šiški, da tam nekaj stvari nakupi. Pri tej priliki je vzel flobert-samokres iz žepa, ne da bi vedel, da je nabasan, ter ga pokazal Podvorniku. Vsled nerodne manipulacije se je samokres izprožil in kroglij je zadelo Podvornika v trebuh. Poškodba je najbrže lahka.

Zgodaj je začel. Komaj 15 let star Ivan Witreich služi kot hlapac okoli Smukne Avgusta meseca je služil pri Ivanu Murn v Spodnji topli rebri. Vzel je in enkrat 3 K, pa jih je vrnil, ko je začel govorila. Kmalu nato je zmanjkal 1 K in nekaj vinarjev. Ovadila ga je sodišču. Ker je bil pa preveč opojen, je obležal na stopnicah. Obveščeno policijo ga je dala prepeljati na magistrat in ker je bil sumljivo zaspal, so ga potem z rešilnim vozom odpeljali na zdravnikovo odredbo v deželno bolnišnico, kjer je zastrupljen po alkoholu snotni umri.

Dvokolnico je odpeljal te dni nekdo nekemu tukajšnjemu trgovcu. Dvokolnica ima črki F. S. in je vredna na 70 K. Kdor jo kje najde, naj sporoči policiji. Izgubila je zasebnica Terezija Lesjakova denarnica s srednjo vsoto denarja. — Delavec Martin Končič je izgubil srebrno žepno nro z verižico. — Narednik Jožef Mavrin je izgubil zavitek manufakturega blaga. — Helena Primčeva je izgubila srebrno verižico z obeskom.

vesoposetnilnemu kuriu, a je pri volitvi podlegel.

Zopet »fridolinštvo« v klerikalnih vrstah na Gorilščini. »Soča« piše:

»Nov škandal! Še vedno se zgrajen javnost nad »fridolinštvom« v Dornbergu, pa že ima sodnija v rokah druga »fridolinskega« junaka iz Malovča na Vipavskem. — Mladina, proč od klerikalcev, proč od klerikalnih društev! Starši, pazite na svoje otroke!«

Pravico javnosti je dalo naučeno ministarstvo privatni triprazredni ljudski šoli istrske družbe sv. Cirila in Metoda s hrvaškim učnim jezikom na Velikem Lošinju, in sicer začenši z letom 1910/1911.

Trat brez mesa. Iz Trsta poročajo: Tukajšnji mesari hčerejo z ozirom na majhne zaloge klavne živine prenehati s klanjem. Ce se ta sklep urešči, bo Trst v ponedeljek brez mesa.

Uboj. Iz Pulja poročajo: Voznik Jožef Jazbec se je preprial z Jakobom Petorom. V prepriču ga je večkrat z nožem sunil v trebuh. Petorosa so smrtnonevorno ranjenega prepeljali v bolnišnico.

Velike tativne ovse. Iz Sarajeva poročajo: Infanterist Jaschke, doma iz Badna pri Dunaju, je že več tednov kraldel oves iz skladischa. Dne 28. decembra so ga blizu Sarajeva aretilarji, ko se je hotel ravno z amoniam zastrupili. Aretilarji bodo tudi več civilistov, ki so sokrivi teh tativ. — Jaschke je pustil pri belem dnevu za 8000 K ovse odpeljati. Oddali so ga vojaškemu sodišču.

Prijet tat. Ko je predvčerjšnjim popoldne popustil nek trgovski pomočnik v Kolodvorski ulici trgovino odprt in se za trenutek odstranil, sta to opazila dva brezposelna rokodelska pomočnika in priliko takoj izrabila. Med tem, ko je eden stopil v trgovino, je drugi stal na straži. V tem se je pa pomočnik vrnil in odvzel tatu kožuhovinast suknjič, katerega je imel še v roki. Pozneje je policija enega izsledila in ga aretilala.

Z vlačka padla. Včeraj popoldne je na Dolenjskem kolodvoru pozabila 65letna Marija Jugova iz Iske vasi v čakalnici ogrinjačo in stopila v vlačko. Ko je tu že odhajal, je ogrinjačo pogrešila in hotela zopet izstopiti, a omahnila in padla na progo. Zadobila je notranje poškodbe in bila na odredbo policijskega zdravnika odpeljana na rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Demon alkohol. Predvčerjšnjem je prišel v hišo št. 10 v Gradišču na obisk k neki stranki 40letni mizarski pomočnik Matevž Bučar, rodom iz St. Vida nad Ljubljano. Ker je bil pa preveč opojen, je obležal na stopnicah. Obveščeno policijo ga je dala prepeljati na magistrat in ker je bil sumljivo zaspal, so ga potem z rešilnim vozom odpeljali na zdravnikovo odredbo v deželno bolnišnico, kjer je zastrupljen po alkoholu snotni umri.

Dvokolnico je odpeljal te dni nekdo nekemu tukajšnjemu trgovcu. Dvokolnica ima črki F. S. in je vredna na 70 K. Kdor jo kje najde, naj sporoči policiji. Izgubila je zasebnica Terezija Lesjakova denarnica s srednjo vsoto denarja. — Delavec Martin Končič je izgubil srebrno žepno nro z verižico. — Narednik Jožef Mavrin je izgubil zavitek manufakturega blaga. — Helena Primčeva je izgubila srebrno verižico z obeskom.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal trgovec Ivan Perdan znesek 983 K 20 v kot prispevki od družbenih vžigalnic. — Rodoljubi, zahtevajte v vseh trgovinah gostilnah in kavarnah družbine vžigalnice, da na ta način primore do večjih prispevkov v korist sv. Cirila in Metoda.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. prof. Anton Bartel za novo leto 20 K, ki jih je nabral na božičnici v domaćem krogu. Iskrena hvala!

Zenska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Kranju je nabrala 77 K, kot odkupnino za novoletna voščila. Hvala!

Društvena nožnana. Za Silvestrov večer »Ljubljanska Zvona« vladala med občinstvom prav živahnano zanimanje, tako da je pričakovati najlepšega obiska te predstavitev. Kakor se nam poroča, ima tisti Pavliha že tako nabasane rokave samih pristnih dovtipov, da kar od njega štrle — rokavi in dovtipi. Pred

Jutri Šišenskega Sokola Silvestrov večer pri Kankertu v Šiški.

Iščem snažno čedno opremljeno

sobo

(v bližini sodnije), ki se odda s 1. januarjem. — Ponudbe na upravnistvo »Slov. Naroda« pod »M. M. F.« 4346

Trgovski pomočnik

spreten manufakturist, specerist in železninar, star 22 let, želi premeniti svojo službo v teku šestih tednov.

Naslov pod »Trgovski pomočnik« na uprav. »Slov. Naroda« 4313

Dobro idoča 4337

trgovina

na prometnem prostoru se radi rodbinskih razmer tako odda.

Ponudbe se blagovoljno poslati na uprav. »Slov. Naroda« pod šifro št. 9.

Češke brikete

in kosovni premog, najboljše in najcenejše kurivo za peči, podkurnila drva nepotrebna, (navodilo zaston) priporoča po najnižji ceni »češko skladišče premoga,« Nova ul. 3. v Ljubljani.

4292

Solidni in vpeljani

potniki,

ki bi hoteli proti proviziji priporočati in vsprejemati naročila za nek predmet, ki je trgovcem in tudi privatnim osebam neobhodno potreben. se itčejo.

Ponudbe pod »potreben predmet, na uprav. »Slov. Naroda« 4326

Dobro idoča

gostilna

s posestvom in gospodarskimi posloji, lepim vrtom itd. se da na Savi pri Jesenicah

takoj v najem.

Gostilna se nahaja ob glavni cesti v neposredni bližini tovarne.

Natančnejša pojasnila daje zastopstvo Gosske pivovarne na Jesenicah.

4234

Ravnokar je došla nova pošiljatev

lepih

4293

reklamnih koledarjev

katere oddam po izvanredno nizki ceni. — Vpraša se naj pri

Jvanu Bonaču v Ljubljani, nasproti glavne pošte.

Novost! Sokoli, zdravo!

Kdor je Sokol in kdor naše Sokole ljubi, naj se takoj obrne na trgovsko trvdko.

Baćić i drugovi

v Zadru (Dalmacija)

ki ima v zalogi krasne

sadrove kipe „Sokol“

v naravnih barvah, s svileno zastavo v roki (zastava je lahko po volji kupca hrvaška, slovenska ali srbska). Ta najlepši okras domov, sokolarnic, čitalnic, društev, občin, uradov, gostilien, kavaren, družinskih prostorov, je visok 1 meter 4315 10 cm in stane samo

K 20— za gotov denar K 22— na mesecno odplačevanje.

Od vsakega prodanega Sokola dajemo po K 1— za sokolski dom tistega mesta, od koder je kupec.

Naročbe naj se naslavljajo na trgovsko trvdko Baćić i drugovi v Zadru (Dalmacija), katera ima edina pravico prodajati te kipe v Dalmaciji, Hrvaški-Slavoniji, Bosni-Hercegovini in na Črni gori.

Stanovanje

s 2-3 sobami v bližini pošte 1860 ztranka 2 oseb.

Ponudbe pod »Parket« na upravnistvo »Slov. Naroda«.

Predno kuplji

rokavice, nogavice, zimsko petričilo, kožuhovino, galosce ali karkoli zase in otroke se :: obrni na ::

domačo tvrdko
O. Jezeršek
(proj. K. Rocknagel)
na Mestnem trgu 24.

Zimska, fina
damska in otroška
oblačila in perilo
M. Kristofič-Bučar
Ljubljana
Stari trg št. 28 (nasproti Zalaznika).
Velika izbra modnih
jepic — plaččev — polerin.
Moderno čepice, hlački, rokavice, nogavice,
plotonje jepic in druge plečnice.
Vseko medine in drobno blago. ::
Na kahro pošiljam tudi po pošti

Poročne prstane

kakor tudi drugo zlatnino priporoča po nizki ceni

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg 26.

Pošiljam cenike brezplačno.

Naznanilo.

Slav. občinstvu javljam, da sem otvorila danes v sredo, dne 28. decembra t. l.

4311

specijalno trgovino z izbranimi parfumi in rokavicami v Sodni ulici štev. 4.

Priporočam se za obilni obisk in beležim s spoštovanjem

OTILJA BRAČKO.

Ne segaj v tujino, ker dobiš dobro doma!

Za novo leto!

Ako hočeš preskrbeti lepih, dobrih in koristnih daril, oglej si novo urejeno prodajalnico

Antona Šarca

kjer dobiš vsega v izobilju, kakor platna za rjuhe, bombažvine, Švicarskih vezenin, vsakovrstnega lepega, doma izdelanega perila, nogavic, posebno žepnih robev v največji izbiri po zelo nizkih cenah.

3313

Opreme za neveste.

Priporoča se novo higienično urejena pralnica in likalnica.

Po pošti poslano perilo se vrne v kratkem času.

Ne segaj v tujino, ker dobiš dobro doma!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dolniška glavnica K 5,000.000.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Reservni fond 450.000 kran.

Predstavitev v Sploštu, Cenevou, Trstu in Sarajevu.

14

Sprejemajo vloge za knjige in na tečaj razm ter jih obrestujejo od dne vloge po čisti.

4 1 0
2 0

X-prij in prodaja srečki in vrednostne papirje vsek vrst po dnevni kurzi.

3816

Število naročnikov za

Planinšekovo praženo kavo

naročna od dne do dne.

Nad tisoč gospodinj jo kupuje.

Velecenjena gospa!

Ne oskrbovali je tudi v Važem gospodinjstvu vveljati:

:: Planinškova pražena kava ::

ne potrebuje nikakih priporočil, kdor jo enkrat kupi, jo zahteva vedno!

Dobi se le v pražarni; vogal Dunajska cesta-Zadinska ulica in v Specerijski trgovini: Dunajska cesta 6.

3816